

KOMENTÁŘ

3. 1. 2023

Zařízení sociálních služeb v Jihomoravském kraji v roce 2021

V Jihomoravském kraji ke konci roku 2021 působilo 323 zařízení poskytujících sociální služby. Pobytové sociální služby v kraji nabízely 8 377 míst ve svých zařízeních, zájem obyvatel o tyto služby však stávající kapacity převyšoval. V domovech pro seniory nebylo v roce 2021 uspokojeno 2 910 žádostí, což v relativním vyjádření na 1 000 obyvatel ve věku nad 65 let odpovídá 11,9 žádostem. Domovy se zvláštním režimem neuspokojily 3 353 žádostí (13,8 žádostí na 1 000 obyvatel nad 65 let).

Nejčtenější **pobytovou službou** v kraji byly **domovy pro seniory** (45), které **disponovaly celkem 2 677 lůžky**, obsazenost v roce 2021 dosahovala 98,1 %. Více než tři čtvrtiny (76,4 %) uživatelů byly ženy. Pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu chronického duševního onemocnění, závislosti na návykových látkách, osobám s Alzheimerovou nemocí, stařeckou demencí, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby, bylo k dispozici celkem **3 207 míst ve 39 domovech se zvláštním režimem**. Domovy v roce 2021 poskytovaly své služby 2 983 klientům, z toho téměř ve třech čtvrtinách případů ženám (73,4 %). Vyšší podíl klientek v těchto sociálních zařízeních je z části dán celkově vyšším podílem žen mezi obyvatelstvem důchodového věku. Z celkového počtu obyvatel Jihomoravského kraje ve věku 65 a více let (243,6 tis.) tvořily 58,4 % ženy a mezi staršími 85 let (celkem 24,2 tis. osob) byl podíl žen 70,8%.

Tab. 1 Sociální služby poskytované v Jihomoravském kraji v roce 2021

Zdroj: MPSV

Druh služby	Počet služeb celkem k 31. 12.	Kapacita služby (počet lůžek) k 31. 12.	Počet uživatelů (klientů) celkem	z toho ve věku 18 a více let		
				celkem	z toho ženy	
					abs.	v %
Centra denních služeb	8	-	138	135	78	57,8
Denní stacionáře	26	-	606	504	262	52,0
Týdenní stacionáře	7	141	109	91	43	47,3
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	23	1 125	1 087	1 070	425	39,7
Domovy pro seniory	45	2 677	2 625	2 625	2 006	76,4
Domovy se zvláštním režimem	39	3 207	2 983	2 983	2 191	73,4
Chráněné bydlení	28	406	396	395	179	45,3
Azylové domy	21	728	550	348	169	48,6
Domy na půl cesty	1	10	6	5	4	80,0
Zařízení pro krizovou pomoc	4	-	2 426	2 126	1 160	54,6
Nízkoprahová denní centra	5	-	1 753	1 753	368	21,0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	17	-	3 255	591	259	43,8
Noclehárny	7	-	1 220	1 220	262	21,5
Terapeutické komunity	2	30	24	23	3	13,0
Sociální poradny	45	-	36 002	35 434	20 831	58,8
Sociálně terapeutické dílny	11	-	336	336	177	52,7
Centra sociálně rehabilitačních služeb	21	-	4 036	3 973	2 117	53,3
Pracoviště rané péče	5	-	835	179	70	39,1
Intervenční centra	1	-	762	667	564	84,6
Služby následné péče	7	53	362	326	144	44,2

KOMENTÁŘ

V **domovech pro osoby se zdravotním postižením** bylo 1 125 lůžek. Mezi uživateli bylo 17 dětí a mladistvých ve věku do 18 let a přes 60 % z dospělých klientů tvořili muži. Mezi další pobytové sociální služby v kraji patřily **azylové domy** se 728 lůžky, **chráněné bydlení** se 406 lůžky a **týdenní stacionáře** čítající 141 míst. V Jihomoravském kraji působily také služby následné péče, terapeutické komunity a domovy na půl cesty.

Z **ambulantních služeb vykázaly nejvyšší počet klientů** (36,0 tis.) **sociální poradny**, tohoto zařízení využilo 568 osob ve věku do 18 let. Mezi další hojně navštěvovaná zařízení patřila centra sociálně rehabilitačních služeb (4,0 tis. klientů), nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (3,3 tis. uživatelů). Zařízení pro krizovou pomoc, která nabízejí služby osobám, které se nachází v situaci ohrožení zdraví nebo života a přechodně nemohou řešit svou situaci vlastními silami, využilo 2,4 tis. osob. Mezi zařízení poskytující ambulantní služby patří také 26 denních stacionářů, 11 sociálně terapeutických dílen, 8 center denních služeb, 7 nocleháren, 5 pracovišť rané péče, 5 nízkoprahových denních center a jedno intervenční centrum.

Od roku 2016 se kapacita vybraných pobytových zařízení uvedených v tabulce 2 snížila o 153 míst. Kontinuální nárůst počtu lůžek od roku 2016 vykazovala pouze chráněná bydlení. Ačkoli se počet neuspokojených žádostí o poskytnutí služeb v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem každoročně snižuje, sociální služby svými kapacitami stále nestačí pokrýt vznesené požadavky.

Tab. 2 Kapacita služby a neuspokojené žádosti o poskytnutí sociální služby ve vybraných zařízeních v Jihomoravském kraji v letech 2016 až 2021

Zdroj: MPSV

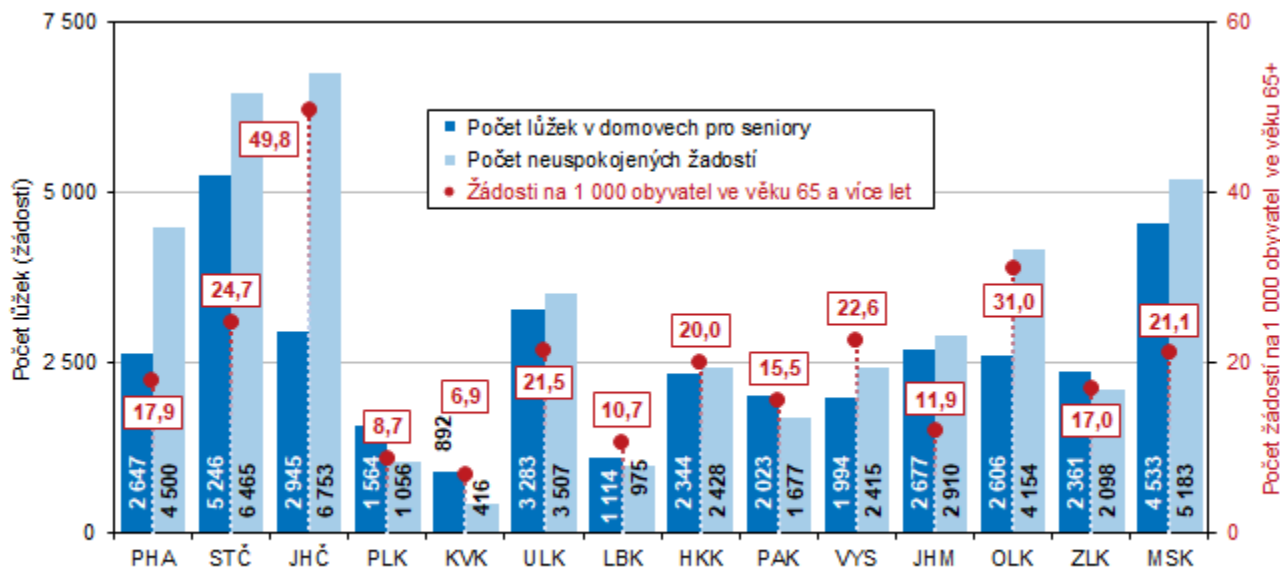
Druh služby	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kapacita služby / počet lůžek (stav k 31. 12.)						
Domovy pro seniory	2 879	2 740	2 732	2 687	2 680	2 677
Domovy se zvláštním režimem	3 136	3 282	3 262	3 223	3 227	3 207
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1 166	1 142	1 137	1 120	1 143	1 125
Azylové domy	804	825	795	741	738	728
Chráněné bydlení	293	322	341	367	405	406
Týdenní stacionáře	159	159	144	141	141	141
Neuspokojené žádosti o poskytnutí sociální služby v zařízeních						
Domovy pro seniory	12 556	7 228	5 100	4 345	4 203	2 910
Domovy se zvláštním režimem	5 219	4 171	4 026	4 150	3 890	3 353
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	323	265	317	372	366	314
Azylové domy	305	283	340	407	487	398
Chráněné bydlení	290	313	344	321	334	322
Týdenní stacionáře	47	44	59	60	62	53

Graf 1 srovnává počet lůžek v domovech pro seniory a **počet neuspokojených žádostí o umístění do domovů pro seniory**. Největší kapacitu nabízely domovy ve Středočeském kraji (5 246 lůžek). Jihomoravský kraj se v počtu lůžek umístil na 5. místě. Počtem neuspokojených žádostí kraj zaujímal 7. nejvyšší, respektive 8. nejnižší místo. Na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let v kraji v roce 2021 připadalo 11,9 neuspokojených žádostí. Tato hodnota byla v mezikrajském srovnání 4. nejnižší. V tomto způsobu vyjádření bylo zaznamenáno nejvíce neuspokojených žádostí (49,8) v Jihočeském kraji, nejméně, tedy 6,9 žádostí, jimž nebylo vyhověno, bylo podáno v Karlovarském kraji.

KOMENTÁŘ

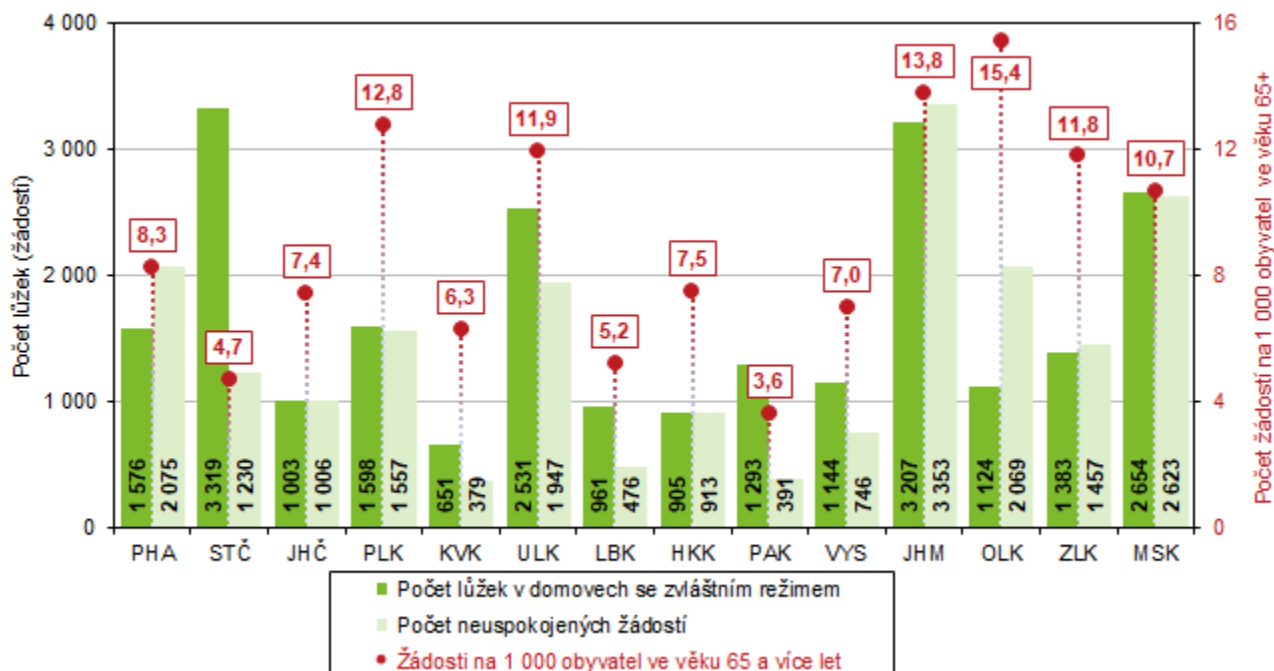
Graf 1 Místa v domovech pro seniory a počty neuspokojených žádostí podle krajů k 31. 12. 2021

Zdroj: MPSV

Graf 2 Místa v domovech se zvláštním režimem a počty neuspokojených žádostí podle krajů k 31. 12. 2021

Zdroj: MPSV

KOMENTÁŘ

Kapacita v domovech se zvláštním režimem je v Jihomoravském kraji 2. nejvyšší, hned po Středočeském kraji. V počtu neuspokojených žádostí o umístění do domovů se zvláštním režimem Jihomoravský kraj ve srovnání s ostatními kraji ČR dosáhl nelichotivého prvenství. Počet neuspokojených žádostí (3 353) převyšuje počet lůžek, která jsou v těchto zařízeních k dispozici (3 207). Na 1 000 obyvatel Jihomoravského kraje ve věku nad 65 let připadá 13,8 neuspokojených žádostí. V relativním vyjádření Jihomoravský kraj předstihl pouze Olomoucký kraj, kde je na 1 000 obyvatel starších 65 let evidováno 15,4 neuspokojených žádostí.

Kontakt:

Bc. Kateřina Klesnilová
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: katerina.klesnilova@czso.cz
tel.: 542 528 200

Související odkazy:

[Veřejná databáze](#)
[Vybrané údaje o sociálním zabezpečení - 2021](#)